

24.09.24

UKA 2024/7
Pele Broberg, Naleraq

2025-imut aningaasanut inatsisisstatut siunnersuut.

(Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoq)

Siullermeerneqarneranut oqaaseqaat:

Uagut Naleqqamiit ukioq manna allatulaaq isigisimavarput 2025-mi aningaasanut inatsisisstatut siunnersuut. Tassami ukiuni siuliini qinigaaffik aallartipparput naalakkersuisooqataalluta, taamani neriorsorneqarpugut: "Allannguitissat suliarilerpagut".

Kisianni ajoraluartumik taanna isumaqatigiinniarnerit tunngavissaai inissinneqanngitsoortarluni, ullumikkumut inissippoq. Qanoq paasisariaqarpa?

Qinigaaffik aallartikkaanni, ukioq aallartereersoq qaqtutikkut iliuuseqarfinginissaai, inissiffigisarnissaai takusarparput. Imatut paasillugu: Piffissaqanngilagunngooq allanguinissamut, piffissaq imaannaammat.

Kisiannili kaammattuutigisaqattaarnikuugaluarparput maannamullu iluatsissimanngitsoq, tassa aningaasanut inatsisisstatut siunnersuut suliarineqartinnagu isumaqatigiinniarnerit ingerlanneqartarnissaat, siullermeerinnineq tikinneqarpat, sinaakkutit amerlanerussuteqartunik akuersissutigineqarnerat qulakkeerniarlugu.

Isumaqtigilliunnarpapulli una: Ullumikkut aningaasat isumaqtiginninniutaasussat naammangitsut.

Tamanna pinngitsoorneqarsinnaagaluarpoq naalakkersuisooqatigiit amerlanerussuteqartut sinaakkusiisimagaluarpata, siunnersuut suliarineqannginnerani aaliangerlugulu qanoq annertutigisoq illua tungiliuttunut isumaqtiginniutissatut inississinnaanerlugu.

Ullumikkut naalakkersuisooqatigiit amerlanerussuteqarluarlutik sinneqartoorut iluminni inississinnaavaat. Taava isumaqtiginniutaava? Tassani isumaqtigilliunnarpagut partiit allat uani inersuarmi ullumikkut oqariartuutaat, naamik taava isumaqtiginniarnertut taaneqarsinnaanngilaq.

Naleqqamiilli taakku taareerlugit nuannaarutigalugu aamma maluginiarparput Naalakkersuisut siulittaasuata aamma assammik isaassinera, taannalu uagut atorluarusupparput.

Arlaqartunik isornartorsiorfissanik ujarlerata, soorunami aamma taassallugit avaqqunneqarsinnaanngitsut naqqittariaqarmata, kisianni pingarnersiilaarluta ullumikkut isumaqtiginniarnernut pingartitagit angumerisinnaasatullu isigisagut 2025-mut aningaasanut inatsisisstatut siunnersuummut qaqlertorniarpagut, tassa aallarteriaruma, illuliornermut taavalu aamma sanaartornermut tunngasut, ukiuni siuliini Naleqqamiit siunnersuutaasut uterfiginngikkaluarlugit, amerlanerussutillit maani inersuarmi aalajangereernikuusaat suli aningaasalersornagu killiffeqarneq ajuusaarutigalugu innersuukkusupparput aamma aningaasanut inatsimmi peqqusinikku pisinnaammat tunngavissanik peqarnissaat innuttaasut qinnuteqalerunik

toqqavissaminnik sanaartorfissaminnik illoqarfimmiuusariaqanngitsoq aamma nunaqarfimmi najugalinnut.

Periarfissat taaku aaqqinneqartariaqarput, qulakkeerniarlugu aningaasaliissutit allaffissornikkut aporfilersorneqannginnissaat. Tassami ineqarnermut aaqqissusseqqinnermut aamma taanna atavoq.

Najukkat tamarmik akitsussapput, ilaannai aaqqissorneqassapput, ukiuni qulini tulliuttuni tassa siunnerfigisaq. Killilersueqalatalu inatsisitigut nunaqarfimmi isorliunerumi arlaanniluunniit inissaminnik sanaartornialeraangata. Taanna massakkut assammik isaassilluta oqariartutigissavarput amerlanerussuteqartitsinissamut peqataassaagut, iliuuseqarnialerutta.

Tassami Naleqqamiit aamma aaqqiissut maanna taareersinnaagatsigu, akileraartartut isertitakkaat, akunnattumik isertitallit aammalu isertitakinnerit tamavimmik iluaqtissaannik aaqqissusseqqinneaq allatut inisseqqissinnaagatsigu.

Ullumikkut nalunngilarput arlallit najukkaminni pisortat pigisaanni inaataat 6.000-it akornaniittuni, neriorsorneqarsimagaluartut inigisartik pigilissagaat. Suli taanna neriorsuut piviusunngortissinnaavarput.

Ullumikkullu pisortat inaataanni najugaqartut qulakkeerinniffigisinnaavagut, inigisartik pigilerusukkunikku pigisinnaassagaat.

Taamaasilluta pisortat allaffissornerunersuat millisarsinnaavarput, aammalu avaqqunneqarsinnaanngitsoq tassaasoq aaqqissusseqqinneaq innuttaasut kaasarfiinit aallernani inississinnaaneq.

Sulinilli taanna kisimiissinnaanngilaq, avaqqunneqarsinnaanngilaq nunatsinni aningaasalersuisalernissaq ineqarnermut. Naleqqamiilli aamma peqataassaagut uani aningaasanik inatsimmi isumaqatigiinniutini ilaatinneqarusussappat nunatsinni ineqarnermut aningaasalersuisalernissamut aaqqissusseqqinnissaq, tassa Danmarkimi “Realkredit”-imik taaneqartartoq.

Ullumikkummi killilersuut tamatta nalunngilarput, illoqarfiiit aalajangersimasut kisimik attartuisinnaapput ineqarnerminnut, tassanilu 40%, 20% nammineq akiliutigisussaallugu. Nunatsinnimi attartuisinnaaneq, aningaasat kaaviaartissinnaalernerat ujartornianngilarput? Naleqqamiit qularutiginngilarput tamanna piumaneqassasoq nunatsinni.

Tassami qiviaraanni nunatsinni ukiut 20-t, 30-t massa ilaat ukiut 40-t inuiaqatigiit inissiaataanni najugaqarsimasut qaammatit marluk akiliisimanngikkunik anisitaasut.

Taamaammat piumasut pisortat inaataanniittut Inuiaat Kalaallit pigilerniarlissuk, naleqartutut inissismallutik aamma misigniassavaat, nalilimmillu pigisaqalerlutik.

Tassani uani aningaasanut inatsisisami siunnersuummi aningaasalersorneqanngitsup annertoorujussuup aaqqiivigineqarsinnaanera qularutiginngilarput.

Tullip tulliatut taasariaqarparput aamma siusinnerusukkut aamma maani amerlanerussuteqarluartut tapersernikuusaat, aningaasalerneqarnissaa aallartinnissaat Naleqqamiit tapersissagatsigu.

Mittarfiit Tasiilami aammalu Ittoqqortoormiuni sananeqarnissaat 2025-mi aallartinniarneqarnissaanut aningaasalersornissaq tapersissagatsigu.

Isumaqtigiaarnernut sukkut qanoq aningaasalernissaa qularutiginngilarput Naalakkersuisut nalunngereeraat, ataasiaannarata eqqartoreeratsigu.

Mittarfiilli taakku marluk nutaamik pilersitsiffagalugit, Tasiilami 1199 meter-i Ittoqqortoormiuni 1800 meter-i assigiinngitsumik siunertaqnerat tassani tikinnejqarsinnaavoq, siusinnerusukkut Ittoqqortoormiut Mestersvig paarlatsigalugu “dual-use”-imik taaneqartarnera, ujartorneqarsinnaanera tapersingaatsiaratsigu.

Tasiilamilu piviusut aallaavigalugit inissisimaffissaa takinerusinnaanngimmat taanna Naleqqamiit malugilluareeratsigu. Taassumap saniatigut aamma maluginiareerparput siusinnerusukkut nalunaarusiarineqareertoq tassaasoq mittarfiit sineriatsinniittut tallilertornissaannut periarfissat tassani aamma ilalernissaat taassagatsigu Naleqqamiit piffissanngortoq.

Siusinnerusukkut 37 million kr.-ilerlugu nalilerneqartoq Aasiaat mittarfia 1199 meter-imut tallilertornissa suli isumassarsiatsialattut isigaarput, Sisimiuni mittarfik 1199 meter-imut tallippat aamma taamatuttaaq.

Ilaat takoreerpagummi aningaasartuutit qanoq annikitsiginersut, mittarfiit 13-iusuni ilamerngi 799 meter-iusut tallilertornissaat 1199 meter-ip tungaanut. Tassami Naleqqamiit avaqqunneqarsinnaanngitsutut isigaarput nunarput tamarmiusoq ataatsimut nalilerlugu ineriaartorfissalerlugu ingerliaqqinnissaq 2025-mi.

Maannamullu mittarfiit taakkartoreerlugit erseqqissaassutigissavarput Naleqqamiit pilersaarutaanikuusimasut illoqarfimmi sulisut atorlugit ingerlaannaq aallartisartoqarsinnaanera periarfissaanera, taanna kaammattutigerusupparput.

Mittarfiillu qimallugit tullia alloriarfissaq Naleqqamiit peqataaffigerusutarpot aningaasanut inatsisissat siunnersummi 2025-mut tassaapput qulimiguulinnut mittarfeeqqat iliuuseqarfinginissaat. Tassa takornariaqarneruvoq ineriaartulerpoq, ila qanormi angalassagamik ukiakkut avannaani sikusartumi, kujataani sikorsuaqalertartumi?

Naleqqamiit ingerlaannaq unneqqarilluta taassavarput, nalunngilarput maanna pilersaarutaasuni allaqqasoq: Kujataani qulimiguulinnik kiffartuussilluni isumaqtigiaissuteqassanngitsoq Qaqortup mittarfia piareerpat.

Naleqqamiilli isumaqtigiaingilarput taamatut eqqarsariartaaseqarneq, sooq siullertut avaqqunneqarsinnaannginnami annaassiniarneq nunatsinni qulimiguulinnik peqarfinginissa.

Aalisartoqarfuvugut avannaaniikkuit, kujataaniikkuit, kitaaniikkuit kangianiikkulluunniit nunatsinni. Taannalu biilerluni annaassiniarluni atorneqarsinnaanngilaq, qulimiguullit avaqqunneqarsinnaanngillat.

Qulimiguullit tikikkumaarpakka, qulimiguulinnuli mittarfiit aningaasalersugassat qanoq annikitsiginersut nalunngereerlugit erseqqissaassutigissavarput ullumikkut nunaqarfegarmat qulimiguulinnulluunniit mittarfeqanngitsut.

Suli ullumikkumut inuerusaaneq ingerlanneqartoq malugivaat aqqutissiuunneqanngillat ineriaartornermut peqataanissaannut. Naleqqamiillu assammik isaassineq naaperiaaffissanik ujartuineq tigulluarlugu, taakku periarfissatsialattut atorniarpagut aamma qaqlertornissaat, peqanngitsut talliliinnaratik peqalersinnissaat.

Qulimiguullit tikikkumavakka aammalu suluusallit. Ullumikkummi naluneqanngilaq Air Greenland, suliffeqarfissuaaterput nunatsinnut tulluanngivissunik timmisartuuteqarluni nunatta iluani kiffartuussiniarsarisoq.

Qulimiguullit siulliutissagukkit, ataasiaannarnani taaneqarnikuuvvoq piumasaqaatinngooq allangormata taanna ilumuunngilluinnartutut naqissusersinnaavarput maani oqaluttarfimmiit Naleqqamiit.

2014-mili pilersaarutaasut nalunnginneqarnikuupput periarfissaareernikuuvvoq nalimmassarneqarnissaq nunatsinni ullutsinnut nalimmassarlugu issittumi najugaqarnerput ilutigalugu. Suli taamaasiortoqannginnerra tupigusuutigaarput, sualummillu akisussaatitsisoqannginnerra suli tupigusuutigerullugu.

Avannaani najugaqartuuguit ilami aamma ullumikkut Nuummi najugaqartuuguit, Sisimiuni najugaqartuuguit timmisartukkut tikisitsineq suluusalinnut nunatsinnut qanoq tulluutinnginnerat takoreerparput.

Naleqqamiit maluginiarparput Air Greenland-imiit neqeroorutigigaat nakkutilliinermut Dash 8-t tulluartunngooq, ila nunatsinnut tulluanngereerput Dash 8-t, taamaammat neqeroorutiginissaat tulluartutut isigivallaarnatigu.

Kingumut qiviartariaqanngilagut Dash 7 maqaasinera utersaarfigissallugu tassami nutaalianik sanasoqareerpoq. Assartuisinnaasut nunatsinnut mittarfinnut minnernut aamma tulluarsinnaasut.

Aamma ingerlariaqqissagutta qulimiguullit timmisartullu maanna pigineqartut qiviassagaanni, mittarfeqarfiiit aamma avaqqunneqarsinnaanngillat qiviassallugit iliuuseqarfeginissaat. Taannali immikkoortup tulliani oqallisigilerutsigu annertunerusumik pulaffigissavarput.

Inuiaqatigiit ingerlatsiviit ullumikkut landskarsimut aningaasalersuisarnerat tikilaassagaanni aaqqissusseqginneq pisariaqarluinnartoq avaqqunneqarsinnaanngitsoq Naleqqamiit isigivarput.

Aammalu assammik isaassinikuuneq tigulluarnerani tunngaviuvoq malunnaatilimmik innuttaasunut iliuuseqarsinnaaneq takusinnaagatsigu. Tassami akileraartarnermut aaqqissusseqqinnissaq ullumikkut aamma tunngaviuvoq oqallinnernut, tassanilu siunnersuutaasoq aningaasalersorneqanngitsoq malillugu siunnersuuteqarsinnaagaluardaraanni aaqqiissutaasinnaasumik ajornanngitsuaqqamik pisinnaavoq.

Tassami ullumikkut amigartoorneq aallaavigalugu siunnersuuteqartoqarpoq taannalu paarlanneqarsinnaavoq akileraartarnerup tamakkiisumik landskarsimut nakkartalerlutik 25%-imut appartinneranut.

Taamaasilluta inuiaqatigiinni annaasaqarata sulinermut ilanngaat, inummut ilanngaat, ila ilanngaaterpassuit allaffissornaqisut piiarsinnaagatsigit sulinerlu imminut akilersinnaanera qulakkeersinnaallutigu.

Piitsooqatigiilluta nunatsinni inuutitsiniaaneq Naleqqamiit isumaqatiginngilarput. Ingerlatitsiviillu sulisutik akileraartarnikkut 25%-imik inissippata nalunngilarput sulerusussinnaaneq annertusarneqassasoq, tassami ullumikkut koruuni siulleq ilanngaat ilanngutereerlugu immaqa 37 krone-mik tunniussisoqassaaq.

Koruunillu tullia ilanngaat peereerpat 42%-imik ilanngaafigagineqassaaq. Sooq taava innuttaasut suleqqullugillu kaammattuutit ilkkussornianngilagut? Sulisinnaanerannut iluaqtissartalinnik.

Aningaasalersugaareersoq inummut ilanngaat piiarlugu, sulinermut ilanngaat piiarlugu Naleqqamiit isumaqatigiinniarneri peqataatinnikuarpalut, kisitsisaatigaagallu ullumikkumut siunnersuutigut oqimaqatigiisumik inississinnaaneri. Naleqqamiilli ammaffigaarput sipaarniartoqarusunngippat allaffissornikkut, pisortallu ingerlatsineranni aap taava 30%-iutinniartigu.

Kisianni periarfissatsialak ullumikkut atorusupparput akileraartarneq 25%-imut apparnissa tunngavilersussallugu. Tassami inuuniarneq akitsorsarneqareeqisoq nalunngilarput, innaallagissap akia, erngup akia aammalu imeqarneq, allatigallu sutigut tamatigut akitsorsaanerit innuttaasut aqquaartuarpaat.

Taava sumik sukutsitaa ajorpa? Innuttaasut kaasarfianiit aallerunnaarluta, annikinnerusumik tigooqqaaffigalugit nalimmassarfigigutsigit uagut pisortaninngaanniit.

Soorunami Naleqqamiit qungujulluta tamanna taavarput isumaqatigiinniarneri maannamut killiffimmut nalunnginnatsigu allatut ingerlariaqqittooqarusunnikusoq. Kisiannili assammik isaassineq suli makkua isumaqatiginniutaasinnaaneri tamavimmik nuannaarutigalugu taamatut Naleqqamiit oqariartuuteqassaagut aaqqissusseqqinnissamut.

Ullumikkut avaqqunneqarsinnaanngilaq aamma aningaasaqarnermut inatsisissamut siunnersummut qiviassagaanni innuttaasunut atugassarititagut qanoq ittuunerit qiviassallugit.

Tassami "aninggaasanik isaatitsivissanik nutaanik pisariaqartitsivugut" oqariartuuteqartoqarpoq. Nutaanilli aqutissanik pilersitsisinnaaneq suli tikkuussiffigineqaranit.

Uagut Naleqqamiit anguniagaraarpalut nunatsinni tullusimaarutigalugit aalisartut siunissaannik tunniussinissaq peqataaffigissallugu. Ullumikkutut sukarsuit allat eqpartuinnavallugit kanngugalugillu sooq aalisartut inissittarnerat isumaqatiginnginnatsigu.

Aammagooq nunattagoog aningaasaqarniarnera ingerlalluarpoq, kisianni ila siammasissumik aningaasaliinerit ingerlanneqarpunngooq, Nuuk Ilulissat Qaqortorlu taaneqartarlutik. Naleqqamiit

isiginnittariaaserput allaanerulaarpoq, nunatta aningaasaqarnera ingerlalluarpat, ilungersortut arlaqarsinnaagaluartullu taallugit, taava qanoq paasisariaqarpa nunatsinni ingerlalluarneq?

Aatsaat ingerlalluarpa inuit akiliisinnaaneri artorsartinniarsarigaanni? Aatsaat ingerlalluartarpa najugaqarnerani akitsorserfigineqaraangata? Imaluunniit inuiaqatigiinni ingerlalluassava pisortaniit ulluinnarsiutaat aporfilersorunnaarlugit oqilisaaffigutsigit?

Ila siusinnerusukkut oqaluttuarisaaneq qiviaraanni, Kalaallit akissaajaatitut Folketing-imiit isigineqarlutik naartunaveersaatinik ikkussuiffigineqarnikuupput. Ullumikkullu meeqlanut aningaasartuutikillisaanissaq isertuunneqassanngilarooq, oqariartuutaalluni.

Sooruna Kalaallit pineqalertullu sipaarniarneq pilersartoq? Ila allamiullu pineqaleraangata sipaartariaqarata. Sukarsuinngoriasartaarlutik allamiut pineqaleraangata aningaasalersornissaat.

Taavalu ingerlalluaqigutta oqariartuut ukiuni tulliuttuni pisortat aningaasaqarnerat ajalusoorssinnaavoq, taallugu.

Ila oqariartuutigineqartut ullumikkut arlaqaqisut Naleqqamiit maluginiarpagut allaat ernumasaarinermik imaqarsinnaasutut nalilersinnaasunik. Soormiuna taama ajornartigitikkippuit Kalaallit Nunaanni inuuniarneq? Kalaaliuguit, danskiuguit allamiuugaluaruilluunniit.

Ila ujartugassarigaluarpaput innuttaasut ulluinnarsiutaat qanoq oqilisaavigisinnaanerlugit, artukkerniarsarinagit.

Aningaasaliissuterpassuit maannamut eqqartorneqarnikuupput maannamulli eqqartorneqanngillat qanoq ilinnut, uannut, tamatsinnut iluaqutaasussaaneri siunissaq isigalugu. Illoqarfiiit ataasiakkaat eqqartorneqarput qanoq siunissamut iluaquserneqarsinnaanerat. Sineriammiut akilersugassaat.

Naleqqamiit tamakku soorunami eqqummaariffigalugit anersaaq suleqatigiinnissamut piusoq atorlugu isumaqatigiinniarnernut qaaqquaassagutta, siunnerfigisagut timitalersornissaat pillugit peqataassaagut.

Naleqqamiillu aamma ersarissorujussuarmik taassavarput, siusinnerusukkut periarfissaq atorneqarnikuusoq aningaasanut inatsisisssamut 2025-mut atorneqarnissaa kaammattutigerusukkatsigu, tassa pinngitsaaliissummik katersisussaatitaanerup atorunnaarlarsinnejarnissaa.

Qinigaaffiup tulliata taava takutissavaa suli pinngitsaaliissummik katersisussaatitaarusunnersut, taamaasillutillu akissarsiaminnik 10%-ia, ineqarnermut 67%-ia, kallerup inneranut 7%-ia, akissaqartinneraat akileraartartut.

Neriorsuutit tusaareerpagut, boligsikring-igooq qaffassaaq, kiap akiligassaa? Ila ullumikkumut aningaasanut inatsisisssamut siunnersuut 2025-imoortoq eqqarsartitsilaarami, kaasarfimmiit kaasarfimmut nuussuineruinnaanngitsoq kaasarfiilli putoorarlugit, suli kaasarfimmiit kaasarfimmut suli nuussiniarsarisoqarpoq.

Aningaasat nunatsinni kaaviaartinneqarnissaat, iluaqutaanissaat, innuttaasunut amerlanerpaanut ujartorneqartariaqartoq Naleqqamiit oqariartuitigissavarput.

Maannalu siusinnerusukkut taalaarsimasara, sulinermut tunngasoq, aalisarnermut tunngasoq aammalu akileraartarnermut tunngasoq tigussaanerulaartumik oqaasertalissavara.

Sulisinnaasunngooq sulissapput, akerlianilli tunitsivinni nunaqarfinni isorliunerusuni ullormut tunisisinnaanerat killilersorneqarluni. Qanoq ataqtigiippa?

Aalisagaq nioqqutissaavoq nunanut allanut annissuunneqartartoq, nalilimmik nunatsinnut pilersitsisartoq, akerlianik suliffissuit anginerit nunatsinniittut ilaat aalisartoqarfimmiuunngitsoq allaffissualiulerput. Sooq aalisartoqarfissuarmiikkusunngillat?

Allaffissorneq qanga nunatsinnut oorinik isaatitsigami? Qanga akissaajaataajunnaarami allaffissorneq? Ila sulisinnaasut sulissapput oqariartuitigalugulu, akerlianilli fabrik-iliorniarlutik qinnuteqarunik nunaminertaminnik ukiut arlallit uninngatinneqartarlutik. Naak inatsisinik eqaallisaanerit? Naak nunatsinnut qulakeerinninniarsarineq? Illoqarfiit, nunaqarfiiit ineriartorusuttut isaatitsinissaannut pilersitsineq.

Ila aningaasartuutit pisortaniit imaannaanngeqisut saqqummiussuunneqarput, nuannaarutigalugit uninngasuutitinngooq, Inuiaat Kalaallit uninngasuutaannik tigusillutik atuiniarmata.

Ileqqaarinnineq ataasinnguamilluunniit taaneqanngilaq aningaasanut inatsisissamut siunnersuummut 2025-mut.

Ajunngilagunngooq, ajalusoorsinnaavugunngooq. Sulilu ileqqaarinnittoqarani. Ila eqqarsarnaq, ukiut tamaasa qinersisassagaluaratta, aningaasanut inatsit neriorsuutinik ulikkaangaartarmat.

Ullumikkut eqqartugarput aningaasanut inatsisissamut siunnersuut 2025-moortoq periarfissiivoq Naalakkersuisut siulittaasuata oqariartuutaani atorlugu, aaqqiissutissat isumaqatigiinniutaaniarlik, kiap pilersissimanera pingaartinnerunagu, naalakkersuisooqatigiinneerpat illuatungiliuttuuneerpalluunniit. Nunap inui pingarnertut inissillugit, qaa, peqataassaagut Naleqqamiit.

Naggasiinitsinni uteqqissavarput maannamut akitsuutit aningaasartuutissat qaffakkiartuinnavissut, akerlianillu akissarsiat malinnaatinnagit inissikkiartorneq avaqqussinnaannginnatsigu nassuerutiginissaa allatut aaqqisariaqartugut. Qinigaaffimmut tullianut utaqqisariaqassagutta Naleqqamiit aamma soorunami piareerfigissavarput ajuusaarutigissavarpullu.

Taamaammat tamakkiisumik assammik isaassineq aaqqissusseqqivinnissanut peqataasinnaalluta oqaatigeqqissavarput, naak siusinnerusukkut tamanna kissaatigineqarsimangikkaluartoq. Tamattali kukkusinnaatitaavugut, kukkunerullu nassuerutiginera annernartutut isiginngilarput, nuannaarnartutut isigaarput. Neriuppugullu isumaqatiginninniarnernut ullumikkut taakkartukkagut ilaatillugit qaaqquneqarumaartugut, qilanaaralugulu.

Taamatut oqaasertalerlugu aningaasaqarniarnermut ataatsimiitsitaliamut ingerlateqqinniarparput, nalunaguli ukiuni siuliini suleriuseq maanna allanngortariaqartoq, tassa aningaasaqarnermut

Naleraq

ataatsimiitsitaliami suliarineqarsinnaanngimmat isumaqatigiinniarneq partiit Naalakkersuisullu akornanniippoq taanna.

Isumaqatigiissutaasullu malinneqartalernissaat neriuutigalugu Naleqqamiit qilanaarivarput ingerlariaqqinnissaq.